І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 130. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 9-го ЛИПНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JULY 9, 1975 No. 130. VOL. LXXXII.

Д-Р ФУТЕЙ ЗМАГАЄТЬСЯ З ПЕТРУШКОЮ У ВИБОРАХ НА ПОСАДНИКА ПАРМИ

Клівленд (О. Гайський). — Змагання за посаду мейора міста Парми, Огайо, дозріли до фіналу. Як і можна було сподіватися, 3-го червня ц. р., в демократичних правиборах урядуючий мейор, словак Джон Петрушка, переміг легко обидвох своїх суперників, здобувши майже двічі стільки голосів, скільки вони обидва разом (Петрушка 8,319, Лієрі 3,361, Кучма 2,223).

У вислідї, у вівторок, 4-го листопада, відбудеться фінальний бій репрезентанта Республіканської партії, українця д-ра Богдана Футея, головного радного УНСоюзу, проти демократичного першуна словака, Дж. Петрушки.

Змагатися проти кандидата, що сидить твердо в урядовому сідлі, важко: це змагання узбросного (в засоби пропаганди, готову апаратуру й інші чинники) проти борця, що йде на змаг — можна б сказати — голіруч. Це тим більше, що Демократична партія в Пармі вдвічі численніша від Республіканської.

А все ж, становище й вигляди на перемогу д-ра Футея не дають ніяких причин до песимізму. Як вже інформовано в „Свободі" з 8-го травня ц. р., Парма — типове етнічне місто, отже, голосування може проходити не по партійно-політичній, тільки по етнічній, чи націонаностевій приналежності. Силу української групи в Пармі можна порівнювати із силою таких наших груп у канадських містах: ми тут не якийсь незначущий далекий процент, чи проміль, тільки одна з головних сил. Нікого не бентежить слабий здобуток д-ра Б. Футея в минулорічних виборах до федеральної Палати Репрезентантів. Кордони тодішнього 23-го дистрикту, з якого кандидував д-р Футей, охоплювали тільки малу частину українців Парми. Тепер обирає свого мейора все населення Парми, отже, мають змогу голосувати на свого кандидата всі українці цього міста.

Д-р Богдан Футей

Питання тільки: чи всі українці Парми, які в день виборів, 4-го листопада, ма-

(Закінчення на стор 3-ій)

СТВОРЕНО КРАЙОВИЙ ЕТНІЧНО-РАСОВИЙ СОЮЗ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 200-РІЧЧЯ ЗСА

Вашінгтон. — Адміністрація 200-річчя Американської Незалежности (АРБА) у своєму інформаційному листку з 30-го червня ц.р. повідомляє, що вона створила Крайовий Етнічно - Расовий Союз для відзначення 200-річчя Американської Незалежности (National Bicentennial Ethnic/Racial Alliance), в скороченні НБЕРА, для заохочення участи етнічних і расових груп у відзначуванні цієї важливої річниці.

До НБЕРА можуть належати всі неприбуткові та неурядові організації, які мають на меті переводити довготривалі програми чи проєкти, які віддзеркалювали б різноманітність та багатогранність американського суспільства і виявляли б вклад цих етнічних чи расових груп, як також поодиноких членів цих груп, у життя, історію та культуру ЗСА.

Щоб стати членом цього Крайового Союзу, етнічні, расові та культурні організації мусять:

1) Дати почин програмам, які збільшили б можливості участи членів даних організацій у відзначуваннях 200-річчя ЗСА, а також, якщо це можливо, притягнули б до співпраці осіб, які проживають в інших країнах.

2) Розголошувати пляни щодо відзначування 200-річчя Американської Незалежности взагальному, а пляни Крайового Союзу зокрема, на крайовому, стейтовому та місцевому рівнях.

3) Заохочувати етнічні і расові групи співпрацювати з іншими місцевими організаціями та агенціями для відзначення 200-річчя ЗСА.

Члени НБЕРА могтимуть вживати офіційну відзнаку 200-річчя Американської Незалежности у зв'язку з програмами і проєктами, затвердженими цим Крайовим Союзом.

За ближчими інформаціями щодо діяльности Крайового Союзу можна звертатися до: Barbara Webster, Bicentennial Ethnic/Racial Program Office, ARBA, 2401 E Street, N. W., Washington, D. C. 20276, тел.: (202)-634-1766.

Відбулася сесія Верховної Ради УССР

Київ. — В п'ятницю 4 липня відбулася одноденна сесія новообраного складу Верховної Ради Української ССР. На сесії обрано Мандатну комісію Верховної Ради УССР, утворено і обрано постійні комісії Верховної Ради УССР, покликано новий уряд УССР. Головою Президії Верховної Ради УССР переобрано І. С. Грушецького, а головою Ради Міністрів УССР назначено знову О. П. Ляшка. Утворено наступні комісії: законодавчих передбачень (голова В. Сиволоб), закордонних справ (голова В. Маланчук), справ молоді (голова І. Скиба), пляново - бюджетова (голова В. Кременицький), важкої промисловости (голова В. Артаманов), легкої і харчової промисловости (голова Д. Проценко), місцевої промисловости (голова В. Ленчинський), будівництва (голова В. Гусєв), транспорту і зв'язку (голова М. Козенко), сільського господарства (голова Д. Максименко), комунального і побутового обслуговування (голова В. Миронов), торгівлі (голова Ю. Гуровий), освіти і науки (голова М. Максимович) культури (голова Г. Майборода), охорони здоров'я та соціяльного забезпечення (голова О. Шалімов), охорони природи (голова Г. Пуденко).

Головою Верховної Ради УССР обрано М. Білого. О. Ляшка обрано головою Ради Міністрів УССР на внесок першого секретаря ЦК КП України В. Щербицького. Верховна Рада УССР затвердила також всі „укази" попередньої Президії, видані за час між сесіями.

Нове пояснення Білого Дому про відмову президента Форда зустрітися з А. Солженіциним

Вашінгтон. — У зв'язку з тим, що подані досі пояснення, чому президент Форд відмовлявся зустрінутися з нобелівським лавреатом Александром Солженіцином викликали серйозні сумніви і застереження. Білий Дім подав до відома в понеділок 7 липня додаткове „виснення", у якому вже немає згадки про „комерційний характер" поїздки чи „психічну" незрівноваженість А. Солженіцина, а тільки стверджується просто і відверто, що головна причина такого поступку Президента було його небажання „подразнити Совєтський Союз і пратемнити вигляди для детанту".

Згідно з заявою пресового секретаря Рона Нессена, президент Форд є переконаний, що його зустріч з А. Солженіциним „не подобалася б Совєтському Союзові", отже тому він рішив відмовитися. Крім того, Рон Нессен повторив фразу про те, що президент Форд не міг знайти вільного часу на те, щоб прийняти в Білому Домі А. Солженіцина, додаючи відразу, що „очевидно, були причини зовнішньополітичні". Він підтвердив, що президент Форд дискутував це питання з державним секретарем Г. Кіссінджером, але відмовився сказати, чи Г. Кіссінджер доради́ував Президентові не прийняти А. Солженіцина.

УКРАЇНЦІ ТАКОЖ ПОВИННІ МАТИ ПРАВО НА ВИЇЗД ІЗ СССР

Ню Йорк. — Популярна газета „Дейлі Нюз" у своєму виданні за 3-го липня ц. р. помістила лист читача Д. Лорімер, в якому сказано:

„Політики, які хочуть пов'язати совєтсько - американську торгівлю з дозволом для жидів еміґрувати, повинні пояснити їхній очевидний брак зацікавлення недолею російських християн, які хочуть покинути СССР. А як стоїть справа щодо переслідуваних естонців, латишів, литовців і українців?.."

Недоля українок в СССР була темою розмов на приватній зустрічі в Мехіко

Українська пресова конференція на Світовій Конференції Міжнародного Року Жінки в Мехіко Сиտі. Конференція — як про це своєчасно інформовано в „Свободі" — відбулася в середу, 25-го червня, та попередила проголошену на цій конференції дводенну голодівку українок в обороні українок-політв'язнів у Совєтському Союзі. На конференції було приявних 30 місцевих і закордонних кореспондентів, включно з кореспондентами московської „Правди" та „Життя заграницею". На конференції інформували та відповідали на запити показані на цій фотознімці (зліва): координатор від СКВУ адв. Андрій Семотюк та пані д-р Марія Бек, Христина Ісаїв і Уляна Целевич. За ними — портрети українок-політв'язнів в СССР.

(Фото: „Смолоскип")

Мехіко Сиտі (Р. Чайковський). — В понеділок, 30-го червня, п-і Камілія Смородська, член української делегації з рамени СУА на Світовій Конференції Міжнародного Року Жінки, влаштувала прийняття для учасниць-делегаток Конференції і „Трибуни", на яке прибуло приблизно 50 осіб, серед них делегатки з Японії, Мехіко, Західньої Німеччини та інших західніх країн. На прийнятті рівнож була п-і Хозефіна Альварез Карденас, голова Спілки Журналістів Мехіко і тіточна сестра президента цієї держави, Люїза Ечеверрії Альвареза, від якого вона передала привіт українській делегації. Під час прийняття обширно дискутувалися справи пов'язані з порушенням людських прав в СССР та переслідуванням і ув'язненням українських жінок.

Фонди Шевченківської Фундації в Канаді переступили пів мільйона долярів

Вінніпеґ (ШФ). — Доктор І. Глинка відкриваючи Річне Засідання Дирекції Шевченківської Фундації 27 червня ц.р., подав до відома, що минулий діловий рік приніс нових датків на суму 117,468.57 дол. і в цей спосіб Шевченківська Фундація на день 31 березня 1975 осягнула суму власних фондів 697,354.12 дол.

Представляючи рахункові замкнення за рік 1974-75, екзекутивний директор д-р С. Яр. Кальба поінформував, що на зріст капіталів Шевченківської Фундації зложилися датки від багатьох нових жертводавців, а зокрема вплати одержані від 5-ох меценатів від 5,000 дол. вгору і від 26 нових фундаторів, які вплатили принайменше 1,000 дол. З інвестицій тих фондів одержано в минулому році приходу 46,169.11 дол., з чого покрито видатки адміністрації і друків на суму 10,197.80 дол., що залишило чистого доходу за рік 1974-75 35,971.31 дол.

З того чистого доходу в минулому році уділено 19 субсидій на українські культурні проєкти і 3 стипендії на студії, все разом на суму 32,489.00 дол. Разом з попередньо признаними культурними субсидіями, Шевченківська Фундація дотепер виплатила на збереження і розвиток української культури в Канаді 124,503.82 дол.

На цих Річних Зборах уконституовано Дирекцію Фундації на наступний рік 1975-76 в такому складі: д-р І. Глинка — президент, д-р Я. Барвінський — заступник президента, інж. В. Денека — секретар-скарбник і члени: сенатор П. Юзик, суддя І. Р. Соломон, О. Мельник і пані М. Мандзюк.

Світлана Гаврась здобула чільні місця у двох контестах краси

Філядельфія. — 18-річна Світлана Гаврась, студентка музики і співу в Нюйоркському університеті, 15-го червня ц. р. здобула перше місце у контесті краси на Міс Мангессет, а 28-го червня, під час передавання на телебаченні пишного видовища, здобула друге місце на Міс стейту Ню Йорку, в контесті на Міс Світу. Світлана завжди і при кожній нагоді сміливо й гордо заявляла, що хоча народжена в Америці — вона українка та що зі замилуванням танцює українські танки.

Світлана Гаврась та її родина є членами УНСоюзу у 422-му Відділі у Філядельфії.

Світлана Гаврась

Проф. Яр. Рудницький взяв участь у з'їзді канадських бібліографів

Торонто (ОУПС). — Тут, у приміщенні Торонтського університету відбувся в дні 12-13 червня загально - канадський з'їзд бібліографів, згуртованих у Бібліографічному Об'єднанні Канади. Крім звітів і доповідей про сучасний стан бібліографії й книговодства в Канаді, в програму з'їзду входило віданачення „Медалею Тремейн" заслуженого бібліографа „степової Канади" колишнього президента Об'єднання: Бруса Піла з Едмонтону, що присвятив багато праці в збирання й публікацію українсько-канадських видань у своїй книзі „Бібліографія степових провінцій Канади". З українців взяв участь у цьому з'їзді проф. Яр. Рудницький з Вінніпеґу, що вітав дир. Піла з відзначенням в імені української науки й висловив йому признання за включення україніки - канадіяни в свої бібліографічні праці.

Первоієрархів УГПЦеркви в Канаді відзначено Шевченківськими Медалями

Вінніпеґ (КУК) — З уповажнення Президії Централі КУК, д-р І. Глинка довершив передачі Шевченківських Медаль під час Собору УГПЦеркви у Вінніпеґу 4 липня ц.р. Високопреосвященнішому Владиці Михаїлові, Митрополитові УГПЦеркви в Канаді і посмертно св.п. Блаженнішому Владиці Іларіонові, першому Митрополитові УГПЦеркви в Канаді.

Наділюючи ці Шевченківські Медалі, Колеґія підкреслила зокрема заслуги покійного Митрополита Іларіона (в мирі — проф. Івана Огієнка) як міжнародно визнаного ученого - лінґвіста, перекладача Святого Письма на українську мову, вельми заслуженого на полі збереження чистоти української мови, обряду, традицій і культури і спів - будівничого Української Держави, в якій він був міністром освіти, відзначуючи рівночасно Митрополита Михаїла за його великі заслуги на полі ширення вищої богословської освіти в Українській Православній Церкві та в збереженні чистоти обряду, традицій і культурної спадщини українського народу.

НА ОСЕЛІ СУМА ВШАНОВАНО СЛ. П. ГЕН. ЧУПРИНКУ-ШУХЕВИЧА У 25-РІЧЧЯ СМЕРТИ

Елленвілл, Н. Й. (ід) — Старанням Організацій Українського Визвольного Фронту, тут на оселі СУМА в неділю 6-го липня ц.р. відбулося відзначення 25-річчя геройської смерти сл. п. ген. Тараса Чупринки-Романа Шухевича, гол. командира Української Повстанської Армії, з участю понад дві тисячі осіб, 300 сумівської молоді та федеральних і місцевих урядовців, ветеранів та представників українських організацій.

Цілоденна програма почалася о год. 10-ій ранку українськими католицькою та православною Службами Божими, що їх відправили о. д-р Володимир Гавліч, парох української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, в католицькому обряді, та о. Іван Ткачук в православному обряді. Відтак відбулася спільна панахида. Опісля, від католицької каплиці до пам'ятника Героям, під проводом інж. Богдана Мака, почалася дефіляда, в якій взяли участь члени Т-та кол. Вояків УПА, сумівська молодь та жіночі організації.

Друга частина програми відбулася біля пам'ятника Героям, під час якої братні організації ОУВФ склали вінок перед пам'ятником ген. Чупринки. Окремий вінок склали члени Відділу ООЧСУ та ОЖ ОЧСУ з Асторії, Н. Й. Святочну промову виголосив д-р Богдан Крук, колишній старшина УПА.

До почесної президії ввійшли: о.о. Гавліч, Ткачук і Глинський, Андрій Соколик, ОУВФ; ред. Ігнат Білинський, ООЧСУ; Марія Лозинська, ОЖ ОЧСУ; Михайло Ковальчин, Т-во кол. вояків УПА; інж. Мирослав Шмігель, СУМА; Аскольд Лозинський, ТУСМ; Мирослав Климко, Капітула Золотого Хреста; мґр Іван Базарко, УККА; інж. Гладкий, український відділ АБН; мґр Євген Лозинський, „Самопоміч"; Ярослав Гайвас, Крайовий Комітет 200-ліття Америки і 100-ліття українського поселення в ЗСА; Андрій Мицьо, Пласт; Йосип Лисогір, УНС; мґр Адам Гординський і Зіна Мартинець, „Провидіння"; д-р Олександер Соколишин, Центральна Організація Правників; Стефанія Бартко, Жіноча Допомогова Організація; Петро Барна, Організація Оборони Лемківщини; адв. Роман Гуглевич, Відділ УККА в Ню Йорку.

З уваги на гарячу погоду концертова частина програми відбулася в охолодженій залі оселі СУМА. На концерті були присутні конґресмени Гамілтон Фиш і Бенджамін Гілман, стейтовий сенатор Едвін Мейсон, та урядовці з повіту Улстер

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗЛЕТ СУМА НА ОСЕЛІ „ХОЛОДНИЙ ЯР"

Филмор, Н. Й. (Ігор Масловський). — Цієї суботи й неділі, 12 і 13 липня, тут на оселі „Холодний Яр" відбудеться XV злет СУМА, в якому візьмуть участь Осередки з Рочестеру, Боффало, Сиракюзів і Обурну. Під час Злету відбуватимуться спортові змагання, виступи мистецьких гуртків з різних осередків, зокрема виступ відомого співацького гуртка „Юний Гомін" із Рочестеру. „Юний Гомін", який виконує пісні жартівливі і „поважні", здобув великі успіхи під час своїх виступів у Рочестері, Боффало, на оселі СУМА в Елленвілі, Н. Й. та в інших місцевостях. Після закінчення Злету, тобто в неділю 13 липня, на оселі „Холодний Яр" відбудеться відкриття 3-тижневого табору для юнацтва СУМА.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЧЕРВНІ 1975 РОКУ

Округи Стейтів	Ч. Відд.	Придбано у червні	Разом 1795
ПЕНСИЛЬВЕНІЯ			
Філядельфія	38	23	129
Піттсбурґ	18	16	79
Шамокин	20	17	77
Аллентавн	12	2	37
Вилкс Бери	9	1	10
Скрентон	9	—	3
Разом:	106	59	335
МЕРИЛЕНД			
Балтимор	9	4	25
НЮ ЙОРК			
Ню Йорк	34	18	111
Сиракюзи-Ютика	13	4	49
Трой	7	7	34
Рочестер	9	13	48
Боффало	10	1	21
Разом:	73	43	263
НЮ ДЖЕРЗІ			
Нюарк	22	14	76
Джерзі Ситі	11	13	60
Перт Амбой	12	4	50
Пассейк	7	4	24
Разом:	52	35	210
ІЛЛИНОЙ, МИЧІҐЕН, ОГАЙО			
Чикаґо	35	8	92
Детройт	20	9	56
Клівленд	20	12	100
Янґставн	9	3	10
Разом:	84	32	258
НОВА АНГЛІЯ			
Ню Гейвен	19	4	43
Бостон	5	—	6
Вунсакет	6	—	4
Разом:	30	4	53
ЗАХІДНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ			
Центральні	6	—	6
Міннеаполіс	7	1	14
Ст. Луїз	6	—	—
Разом:	19	1	20
Необ'єднані Відділи в ЗСА	19	1	27
КАНАДА			
Торонто	25	16	93
Монтреаль	10	6	34
Ніяґара	9	3	35
Захід Канади	19	2	23
Разом:	63	27	185
Загальна сума:	455	206	1,376

В „УКРАЇНСЬКІЙ БРАЗИЛІЇ"

Репортаж д-р Теодозії Савицької

(2)

В КУРИТИБІ

Після кількагодинної зупинки в Ріо де Жанейро їдемо до Куритиби, вигідно розмостившись у модерному літаку бразилійської лінії „Варіг". Який контраст до арґентинського літака лінії „Арґентінас"!

О год. 4:30 пополудні літак почав приземлюватися над долиною ріки Іґвасу в штаті Парана, в якому, як кажуть, живе коло 120-130 тисяч українців. Щораз виразніше почали видніти вкриті зеленню околиці, вузенькі, наче ниточки, дороги та річки. Незабаром і ціле місто Куритиба, столиця штату Парана, показалася нам у своїй повноті. Ще секунда, кільки тих секунд — і літак уже на землі, — хвала Тобі, Боже, за щасливий лет.

Тут уже очікують нас привітні обличчя наших знайомих з листування та представники організацій, — привітання, поцілунки, квіти, питання про дорогу і клопотання за нас.

З летовища їдемо гарною і широкою асфальтовою дорогою до Куритиби, може півгодини їзди. Нас привезли до пансіону Катехиток, приміщеного в сусідстві катедрального храму св. Івана Христителя на Віля Ґваїра, передмісті Куритиби. Тут, як і всюди в Бразилії, багато квітів, хоча вже осінь (квітень), а в городі пишні зелені дерева та інша тропічна зелень, а навіть дерево авокадо і то з плодами, які так добре смакують.

В цім домі живуть студентки Катехитки, які вчать у вищих школах в Куритибі. Вони також працюють в парохіяльній школі ім. Єпископа Мартинця, допомагають у праці в парафії, провадять Марійську Дружину, аматорський гурток, порядкують церкву, ведуть катехизацію дітей в парафії, навчають української мови.

Тут відразу просять нас до столу на перекуску в товаристві представників організацій, що нас зустріли на летовищі: проф. Ст. Плахтин, голова ХОС-у, п-і О. Горачук, реф. сусп. опіки жіночої організації при ХОС-і та містоголова СФУЖО, представниця на Південну Америку, д-р Фіорчук з дружиною, містоголова БОУС-у і катехитка Марія Гупало, директорка дому та інші катехитки.

За столом ближче знайомимося з присутніми, бо особисто ми знайомі лише з п-і Горачук, одні одним приглядаємося, наче хочемо пере-

(Продовження на стор. 3-ій)

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 85 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За справжній Тиждень Поневолених Націй

У п'ятницю, 27-го червня, президент Форд підписав проклямацію, якою проголосив тиждень, який починається 13-им липня, Тижнем Поневолених Націй. У цій проклямації, закликаючи американський народ „поновно присвятити себе ідеалам нашої власної демократичної спадщини", Президент сказав, що в такий спосіб американці виявлять своє „переконання, що всі люди, де вони не находилися б, мають ті самі природні права на свободу, якою ми втішаємося сьогодні". Він також закликав ЗСА відзначити цей тиждень відповідними церемоніями і заохочує американців поновно присвятитися „аспіраціям всіх народів на самовизначення і свободу".

Цією проклямацією про „Тиждень Поневолених Націй" президент Форд, як і його попередники від Двайта Д. Айзенгавера починаючи, виявив солідарність ЗСА із всіми народами, які змагаються за свободу і самостійність. Така заява корисна і потрібна, як також дуже корисною була й інша заява президента Форда, виголошена ним 4-го липня під час відзначування Свята Незалежности ЗСА у Форті МекҐенрі в Мериленді. У той день Президент сказав, що Америка повинна наступне століття присвятити для ще більшого скріплення особистої свободи, якщо ЗСА хочуть остати землею вільних і відважних країн". Індивідуалізм — сказав Президент — є запорукою проти одноманітности в суспільстві, додаючи, що уряд, який в своїх руках зосереджує надмірну владу, може придушувати індивідуальну ініціятиву.

Хоча президент Форд у своїй проклямації про Тиждень Поневолених Націй ані у його промові з нагоди Свята Незалежности ЗСА зовсім не згадував Совєтського Союзу, то слова Президента зразу наводять на гадку СССР, цю імперію, яка поневолює сотки народів, а уряд якої не тільки „придушує індивідуальну ініціятиву", а придушує і нарушує всі людські й національні права.

Тому було б побажаним, щоб президент Форд не тільки теоретично виступав в обороні права поневолених націй на самовизначення та в обороні особистих людських прав проголошенням проклямацій і заяв, а практично застосовував ці американські ідеали в закордонній політиці ЗСА. Побажаним було б, щоб у його переговорах із верховодами СССР президент Форд заторкнув питання поневоленої України та всіх інших народів, які находяться під окупацією Москви, як також заторкнув питання українських й інших політичних в'язнів, які запроторені до совєтських тюрем, концтаборів і закладів для умово-хворих. Недавно президент Форд прогайнував добру нагоду доказати, що в ЗСА теорія і практика не суперечать собі, коли відмовився зустрінутися з нобелівським лавреатом і російським дисидентом Александром Солженіциним, бо Крайова Рада Безпеки твердила, що така зустріч нібито може пошкодити політиці „відпруження" із СССР. Як вказують коментатори, зустріч президента Форда із Солженіциним не пошкодила б політиці „детанту", бо совєтські лідери ніколи не відмовляються зустрічатися із членами американської комуністичної партії, які відвідують СССР. В дійсності зустріч президента Форда із Солженіциним тільки підтвердила б, що Америка на практиці, а не тільки в теорії солідаризується з борцями за свободу і справедливість та що проголошуваний щорічно в липні Тиждень Поневолених Націй є не тільки схваленою Конґресом формальністю, але глибоким відчуванням та переконанням волелюбної Америки.

З великої хмари малий дощ...

Европейська конференція для справ безпеки і співробітництва на своїй „робочій сесії" у Женеві остаточно схвалила проєкт угоди щодо голосного „обміну людьми та інформаціями" між західніми країнами і країнами совєтського бльоку. Схвалення цього проєкту оцінюють як „чимале досягнення" на шляху переговорів між західніми і східніми державами, враховуючи початкові далекойдучі вимоги західних держав, коли йдеться про забезпечення якнайширшого і найвільнішого „обміну людей та ідей" між країнами з різними соціяльними системами, і одночасно беручи до уваги рішучий спротив Совєтського Союзу проти включення цієї справи до т. зв. Европейської декларації, що її мають видати на закінчення Европейської конференції. Коли для західніх держав увесь проєкт „вільного обміну людей та ідей" був наче символом нового і кращого етапу на відтинку взаємин з СССР, тобто детанту, то для СССР цей проєкт був „підступною спробою" знайти догідну форму для „втручання у внутрішні справи другої держави". Було очевидним, що СССР при ніяких передумовах не погодяться на оригінальну західню версію проєкту щодо „обміну людей та інформацій".

Що ж сталося у висліді переговорів у цій справі, які тривали довгими місяцями і грозили провалом започаткованої Европейської конференції. Згідно з повідомленням про схвалення проєкту угоди в цій справі ясно, що обидві сторони пішли на компроміс, але, як у всіх „компромісових" угодах в СССР, фактичні поступки поробили під натиском Москви західні держави, приймаючи таке зформулювання проєкту угоди, яке нікого по суті не заторкує, нічого не розв'язує і нікого до нічого конкретного не зобов'язує.

Проєкт угоди про „обмін людьми та інформаціями" передбачає, як виходить, деякі удогіднення для закордонних журналістів, коли йдеться про візи для них і про забезпеку від депортації за передавання вісток, якщо даний кореспондент це робить порядком леґітимного виконування своєї професії. Крім того, проєкт угоди передбачає деякі удогіднення для туристів, головно, коли в гру входять відвідини родин, а також визначує деякі „напрямні" для держав з пляном забезпечення „елементів людяности", коли виринає справа таких чи інших контактів між громадянами різних держав.

Це практично все, до чого зведено голосні декларації і вимоги щодо „вільного обміну ідеями і людьми" між Заходом і Сходом. Очевидно, можна, вслід за деякими західніми дипломатами, надіятися на „моральну силу" схваленого проєкту у майбутньому, але ледве, чи така потіха виправдує зужитий час і кошти.

Коротко, на міжнародній арені маємо ще один черговий і дуже симптоматичний випадок, коли „з великої хмари паде малий дощ".

Панас Феденко

ПОЛІТИЧНА ЛЕКЦІЯ — ІНДІЯ

Індіра Ґанді, прем'єр уряду республіки Індії, вирішила поліційними засобами позбутися критиків її політики: звеліла заарештувати провідників опозиційних партій і завести в Індії винятковий стан та цензуру преси. Індіра розгнівалася на рішення суду, що доказав їй шахрайства в попередніх виборах до парляменту Індії і постановив: заборонити Індірі виконувати будь - які завдання в політичному житті. Індіра Ґанді — дочка першого прем'єра самостійної Індії 1947 р. — Неру. Він був приятелем Магатми Ґанді, політика й філософа, котрий організацією пасивного спротиву робив великі труднощі англійській колоніяльній адміністрації в Індії. Неру і його дочка Індіра здобули освіту в країнах Західньої Европи і мали пошану до демократичного парляментарного ладу, особливо до англійського. Неру вірив, що йому вдасться створити взірцевий демократичний устрій в Індії, і він часто в промовах пробував навчати европейські народи, як вони мали б вирішати свої державні справи. Ці промови Неру викликали у цивілізованих країнах здивування та іронічні зауваги. Мовляв, нехай би Неру зробив порядок у своєму рідному загумінку —в Індії.

Від 1947 р. в Індії уряд є в руках Партії Конґресу. Ця партія має людей різних поглядів. Приналежність до Конґресової партії дає її членам можливість дійти до влади і мати різні матеріяльні вигоди. Так поволі в Конґресовій партії збільшилося число тих, що шукали власного збагачення. Члени уряду давали самі приклад іншим. Щоб не програти у виборах, міністри уміли одурити виборців різними шахрайствами. В неписьменному суспільстві це не така вже трудність.

В Індії масовий голод дуже поширений, тому уряд постійно благає держави, де є харчові запаси, щоб рятували людність Індії від голодної смерти. Поміч приходила особливо з Америки. Але виявилось, що пшениця та інші харчові продукти не доходили до голодних, а попадали в руки спекулянтів, котрі (за потуранням адміністрації) продавали товари „на чорному ринку" за високі ціни.

Уряд Індіри Ґанді пробував відвести критику і гнів опозиційних партій від себе успіхами в закордонній політиці: перемогою у війні з Пакістаном і створенням держави Банґлядеш, як названо по війні Східній Пакістан; продукцією власної атомової бомби; союзом з Москвою і т. д. Але ці успіхи не могли нагодувати голодних, зліквідувати неписьменність, створити політичну рівність між мешканцями Індії: ще й досі там діє система каст, розмежованих суспільних груп, а між ними є найнижча каста „недоторканих", що „осквернюють" членів інших каст навіть своєю тінню... У такому різношерстому суспільстві можуть вилізти нагору люди, що прямують до влади і до панування над народом за всяку ціну. Бо, писав англійський лорд Актон, — „кожна влада псує людей".

Державний переворот, який учинила Індіра, не віщує нічого доброго індусам. Всі демократичні уряди світу засудили скасування свободи в Індії. Але Москва стала по боці Індіри: мовляв, вона веде боротьбу проти реакційних сил... Події в світі після Другої світової війни показують, що в бувших колоніях европейських держав в Африці й Азії демократичний порядок не закріпився. Причину того, що в нових державах Африки й Азії засіялись диктаторські режими мов грибы в лісі, дуже проста: в основі демократичного ладу лежить пошана до свободи, рівноправности й гідности громадян. Це та „персональна гідність", про яку так переконливо писав французький теоретик Прудон в XIX віці. Вільний громадянин готовий в обороні свого права жертвувати й власне життя. Але люди цивільної відваги виростають у суспільстві, де поширена освіта і є такий-сякий добробут. Цього нові держави Азії й Африки не мають. Тому там появляються й такі дивовижні „президенти" - тирани, що хочуть у себе будувати пам'ятники Гітлерові та криваво карають людей навіть за слово критики: Іді Амін в Уґанді, в Африці.

Демократія успішно діє в тій країні, де є поширена толеранція, мирне співжиття між людьми різної віри й політичних поглядів. В Індії цього не було й немає. Там індуси улаштовують мусульманам криваві бої за „Святі корови", що стоять з релігії індусів вище від касти „недоторканих". Адже ж вірники Ісляму їдять яловичину, а для індуса смертельний гріх.

Через ворожість між мусульманами й індусами бувша брітанська Індія розпалася 1947 р. і в тій катастрофі загинули мільйони невинних людей. Магатма Ґанді кликав індусів і мусульман, щоб не ділилися, не ворогували. Але знайшився фанатик індус, що убив цього визначного оборонця рівноправности касти недоторканих. І все це показало, який тяжкий шлях до демократії в недорозвинених країнах.

Микола Бараболяк

МІЖНАРОДНЕ ЗАВТРА — І НАШІ ПЕРСПЕКТИВИ

(Порядком дискусії)

2

З тим „третім" світом — бувшими колоніями — ніхто досі дуже не рахувався. А для нас проблема того „третього світу" дуже важлива, бо Україна ділила і ділить долю того „третього" світу від сторіч.

Але поволі зачинає наростати у світі зрозуміння, що ті узброєні по зуби „супердержави" не такі то на ділі сильні, як це колись виглядало. Що ті „ситі" народи зводяться, деґенеруються, та що з ними можна помірятись силами. В тому відношенні поразка ЗСА в Індокитаю — повторюємо — це серйозне мементо не тільки для ЗСА, але і для СССР і для всіх інших „супер-сильних". Насилля має межі.

Статистика показує, що в нинішньому світі живе біля три з половиною мільярда людей; з того числа населення „розвинених", „могутніх" держав виносить біля одного мільярда, коли той „третій" світ нараховує біля двох з половиною мільярдів людей. Враховуючи факт, що природній приріст населення в „розвинутих" країнах є біля 1-го відсотка, коли той відсоток у „нерозвинутих" сягає трьох відсотків — у результаті такої демографічної ситуації за двадцять п'ять років — у 200 році, — населення „розвинутих" країн буде нараховувати біля 1.8 мільярда осіб — то у „нерозвинутих" житиме біля 5.2 мільярдів людей.

Нині той т. зв. „третій світ" примирає голодом, а що діятиметься за 25 літ? Голодні не будуть покірно як раніше терпіти і зносити голод, при наявності надміру усяких благ у „розвинутих" країнах. Вони скоріше, чи пізніше посягнуть по ті блага. Нині вони не безсилі, як колись. Вони зможуть навіть випродукувати примітивні атомові бомби, не враховуючи таких засобів, як партизанка, саботаж, „кіднаперство", що стає щораз то грізнішою зброєю в руках тих „бідних", як показують події останніх років.

Часи, коли „ситі" народи могли втішатись добробутом й іґнорували факт, що мільйони примирали голодом — переводяться. Голос таких народів, як китайський, донедавна експлуатований, стає щоразто могутнішим. Ми не симпатизуємо з китайцями, бо вони теж комуністи; але вони комуністи, які, як досі виглядає, не накидають другим народам свого верховодства і не держать другі народи у під'яремній позиції.

Ту загрозу, що гряде з-боку „голодних", використовуваних народів, усвідомила собі навіть бундючна Москва, що врешті здала собі з того справу, що то не жарт мати на південь від своїх кордонів нині один і чверть мільярда „голодних" китайців та індійців, число яких за чверть сторіччя подвоїться до два і пів мільярда.

Загроза з боку „голодних", а це нас повинно особливо інтересувати, бо, як сказано, до „голодних" треба зараховувати і нас, що терпимо духовий голод, стає для нинішніх „супердержав" справою більш серйозною і пекучою, чим загроза нуклеарної конфронтації. Це не припадок, що Брежнєв так носиться з політикою „розрядки". Це намагання Москви встановити добрі відносини із „супердержавами" на заході є щире, і подиктоване добре зрозумілим власним інтересом удержати статус кво, тримати під контролею всіх „голодних", тих, що могли б захитати „ялтинським миром", що встановив принцип супремацій двох суперпотуг світу. Володарі Кремлю аналізують міжнародні події краще навіть і тверезіше чим лідери Західнього світу, розуміють куди котиться історія і намагаються робити все можливе, щоб охоронити себе перед наступом „голодних" цього світу. „Голодних" хліба і голодних рівних прав і волі.

На серйозність тієї проблеми — конфронтації між „ситими" і „голодними" народами — та й в результаті неминучість співпраці між першими, тобто розвинутими країнами, звернув недавно (15 травня) у своїй синдикованій колюмні відомий коментатор Джеймс Рестон в рамах пресової служби „Н. Й. Таймсу". Нав'язуючи до переговорів між ЗСА і СССР про обмеження зброєнь, Рестон звертає увагу, що ці переговори тратять властиво змисл тому, що світ вступив — як він каже — у „другу нуклеарну епоху". Проблеми першої були прості: унеможливити загладу світу, коли б СССР чи ЗСА вжили атомову зброю. Тепер — продовжує Рестон — всякому ясно, що така конфронтація не входить у рахубу. Проблема не бомба — а „голодні" народи.

Небезпека не в тому, що СССР чи ЗСА можуть ужити нуклеарну зброю. Небезпека більша — що „голодні" народи можуть її теж використати, шантажувати нею, і поставити світ перед серйознішою загрозою, чим загроза з боку СССР — лідери якого не самогубці, і здають собі справу з того, що ця зброя продукується не на те, щоб її ужити колись, а як засіб „відстрашення".

Спираючись на оцінці д-ра Ф. Якеля, директора американської аґенції контролі зброєнь і розброєння — Рестон запевняє, що протягом наступаючого чвертьсторіччя буде досить нуклеарного матеріялу доступного всяким „підривним" групам, щоб випродукувати біля 20.000 примітивних бомб. Досить ефективні бомби можна скласти навіть з нуклеарного „гарбирджу" — ужиття якого може бути так само небезпечним.

Великі держави — в тому і Совєтський Союз і Америка — будуть безборонні проти такої диверзії. „Уявіть собі — каже д-р Якельс — ранок після нуклеарної експльозії, що зруйнувала половину одного з більших американських міст. Як можна буде застосувати всі стратегічні пляни про „другий удар" — відплату, коли навіть не буде відомо хто завдав нищівний удар — яка організація чи група здетермінованих і відданих справі одиниць?" А Рестон продовжує: групи такі не потребують уживати атомових ракет. Вистане, коли прийдуть у посідання атомового „гарбиджу" і загрозять затроєнням води, чи повітря — з тими самими леґальними наслідками для людей, що бомба.

Нинішні нуклеарні суперпотуги розуміють зміни, що їх вніс винахід нуклеарної енерґії у міжнародні відношення, здають собі справу з парадоксальної ситуації — що та броя, яка зробила їх такими сильними, відбилася бумеранґом проти них, роблять їх безсильними проти голодних, чи з інших причин невдоволених одиниць, груп і народів, яким вони досі накидали свою волю. Свідомість того безсилля при всій наявности супер - сили виключає можливість конфронтації між ними, бо цим вони тільки приспішили б власну загибіль.

(Продовження буде)

Лариса Дончук

„А ВИНЕН БАТЬКО..."

Сонливий осінній ранок щойно почав розплющувати тяжкі повіки, а з вікон напів підвального приміщення великої Університетської лікарні, там були розташовані кімнати господарського відділу, вже лилося на вулицю яскраве світло.

З пральні, де працювало чимало муринок, лунав голосний реґіт, а часом і пісня. Ці жінки не любили журитися і, навіть, стоячи біля гарячого пресу, безугавно балакали й сміялися.

У приміщенні поруч теж було гамірно. Там робітниці розподіляли чисту білизну і, під час праці, обговорювали різні події: громадські й особисті, сумні й веселі.

Тільки в кімнаті, що носила назву „кравецької", нависла пригнічуюча тиша. Електричні машинки монотонно гули та додавали ще більше нудьги й смутку.

Берта, старша кравчиня, була знана своєю сварливою вдачею. Завжди у неї з робітницями були суперечки, без кінця на неї скаржились.

Нарешті, завідувачка господарським відділом лікарні призначила Берті в помічниці двох нових емігранток. Зробила вона це з тих міркувань, що пригноблені тяжкими переживаннями та залякані незвичними умовами життя в „Новому Світі", жінки не насміляться сперечатися з „начальством" — Бертою, тим більше, що й мови вони ще добре не знали.

„Начальство" ж, користуючись з цього, виладовувало на „скиталках" всю гіркоту й злобу, що, від життьових невдач, накипіла в її амбітному серці. То ж при такій напруженій атмосфері, в кравецькій завжди було тихо, там „на всіх язиках усе мовчало, бо благоденствувало..."

Та ось, під час короткої перерви, Берта раптом почала балачку. Як видно, у неї було щось на думці, щось її непокоїло і вона вирішила поділитися своїми турботами хоч би і з жінками, до яких вона ставилася зневажливо, бо ж вони „навіть не тут уроджені".

Розказала Берта про дуже неприємний випадок, який трапився в їхній американсько-польській парафії.

—У неділю, після служби Божої, — почала вона свою розповідь, - коли ксьондз залишився сам, до нього ввірвався замаскований злодій і зимагав церковні гроші.

„Скиталки" уважно слухали. В цій країні вони перебували досить короткий час і ще не були добре обізнані з тутешнім життям.

—Але ксьондз був не з полохливих, — продовжувала старша кравчиня, — він зірвав зі злодійського обличчя хусточку і впізнав... свого 17 - літнього парафіянина, про якого був найкращої думки.

А на закінчення Берта зробила такий висновок:

—Безперечно, хлопець не винен, а винен батько, бо не дав синові досить кишенькових грошей на його витрати. Хлопець уже дорослий, він хоче повести дівчину в кіно, чи в ресторан... Батько мусить це розуміти й давати йому більше грошей, щоб не штовхати сина на злочин.

Жінкам з европейським вихованням таке виправдання хлопцевого злочину видалося дивовижним.

Молодша з них, яка досить уже знала англійську мову, щоб висловити свою думку, несміливо втрутилася в розмову:

—Так, то батькова вина, що не виховав сина на чесну людину. Що ж до грошей, то, може, у батька їх багато й немає. Якщо він працює сам, а родина велика, то де він набере грошей на синові витребеньки? А хлопчина вже ж дорослий сам міг би заробити гроші та й повести дівчину в ресторан... А то йти грабувати церкву! Жах!

Берта глипнула на знахабнілу скиталку й гостро обірвала її недоречні „старокрайові" міркування:

—І що ви, ґрінорки, розумієте? — подратовано кинула, — Ви ж нічого не знаєте про наше американське життя! Я вам кажу і жінки з нашої парафії теж погоджуються з тим, що винен батько, бо не давав дорослому синові досить кишенькових грошей на його розваги! — „припечатало" начальство, а „темні" скиталки, мовчки, обмінялися поглядами.

Тим часом проминула коротка перерва і незабаром в кімнаті знову залягла тяжка, гнітюча тиша, з монотонним гудінням машинок, та шарудінням матерії, що коли-не-коли порушувалась клацанням ножиць.

Розтягався у безконечність „тяжкий" день — понеділок, що для жінок - скиталок пізніше переходив у не менш тяжкий вівторок...

Анатоль Вовк

НОВИЙ АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

(Огляд словника Подвезька і Балли)

(6)

Третій елемент, з анг. назвою antimony, в По1 має також два синоніми: „стибій" (добре) і „сурма" (російське). У новому словнику є вже тільки „сурма".

Врешті знаходимо численні випадки перекладів, у яких необов'язкові росіянізми із словника По1 залишено в другому виданні без змін. Декілька прикладів: Bruin (жартівлива назва ведмедя) в обох словниках перекладена як „Мишко", хоч треба „Бурмило". Слово coffee в По1 і По2 „кофе", треба „кава", гасло great bilberry (рід ягід) перекладено в По1 як „голубиця", в По2 як „голубика", хоч в ботанічних словниках Академії Наук УРСР є тільки „буяхи". Далі, pebble перекладено як „галька; голяк; булижник" — самі російські слова, де треба наше „рінь".

Чи справді слово urinate перекладається по-українському як „мочитися"? У граматичному значенні анг. bracket це не „дужка" (так по-російському), але — „квадратова" чи „гранчаста дужка". Можливо, всі ці росіянізми в Подвезькових словниках відображують теперішній мововжиток в Україні, після більше як сорока років русифікації. Все таки, словник має нормувати мову, а не закріплювати і леґалізувати варваризми й мовний суржик.

Кінчаючи розгляд якости української мови у По2 мусимо ще завважити, що укладачі словника, чи то ради „безпеки", чи то через недостатнє знання нашого словництва, у своїх перекладах відмовилися від багатьох питомо українських слів, тобто таких, що не мають однослівних російських відповідників. Для прикладу, при гаслі „bowman" бракує перекладу „лучник", при терміні lime kiln перекладу „вапнярка", при слові drizzle перекладу „мжичка" при гаслі true — синонімного „достоменний" та в кінці при терміні component" перекладу „складник".

ІНШІ ПОЗИТИВИ І НЕГАТИВИ НОВОГО СЛОВНИКА

Досі ми обговорили реєстр нового словника, його позитиви й неґативи. Тепер відзначимо ще інші додатні й від'ємні риси та властивості другого Подвезькового словника.

До позитивних ознак По2 треба зарахувати таке:

1) Позначення наголосу в усіх українських перекладах.

2) Додання словничка власних імен людей та таблиці грошових одиниць.

3) Поширення у словнику окремого розділу про фонетику англійської мови з 4 на 9 сторінок. (На жаль, в ньому не відзначено відмінностей американської вимови від британської).

До неґативів По2 треба зарахувати такі браки:

1) Хоч новий словник подає переклади деяких атрибутивних значень іменників (тоді, коли в По1 їх зовсім не було), цих перекладів все таки замало. Ось приклади: Нема атрибутивного значення іменника brake - гальмо, що широко вживається у таких словосполученнях, як brake drum, brake lining, brake shoe. Українські прикметники, що відповідають цьому атрибутивному значенню, є „гальмовий" і „гальмівний". Тому, що вони не зовсім тотожні, їх треба було подати та уточнити вжиток кожного з них. Потрібні переклади атрибутивних значень іменників background (b. music, b. noise, b. radiation), coal („вугільний" і „вугляний") та pocket „кишеньковий").

2) Хоч у словнику зазначені американізми (не завжди вдало), не зазначено британізмів, тобто слів, що вживаються виключно в Англії чи країнах Британського Комонвелту, а які в ЗСА незрозумілі. Така позначка дуже потрібна уживачам словника, що мають до діла з обидвома варіянтами англійської мови. Приклади британізмів: castor sugar, life preserver (у значенні blackjack, bludgeon), nylon (у значенні „найлонові панчохи, одяг"), lift — у знач. амер. elevator, lorry амер. — truck).

3) У списку скорочень пропущено деякі важливі скорочення, зокрема американські, напр., GNP, IQ, SOS, PSP, VIP, YMCA. Знаходимо зате скорочення застарілі, маловживані чи неістотні. Принаймні у двох випадках (AAS, USS) при абревіятурі подано її менше важливе розшифровання, а пропущено важливіше.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Підсумовуючи усе сказане про новий словник, можемо зробити такі загальні висновки:

1) З погляду лексикографічної вартости другий словник Подвезька ліпший від першого. Його реєстр на 30 відс. більший, його характер практичніший, а гасла опрацьовані більше докладно. Через позначення наголосів та включення чи поширення деяких додатків він корисніший для уживача.

2) Новий словник має деякі вади, з яких найважливіші є дві: незадовільна якість української мови в перекладах і неповне охоплення найпоширенішого словництва сучасної англійської мови. До інших хиб треба зарахувати: наявність неправильних та неповних перекладів, зокрема американізмів, наявність зайвих і застарілих гасел та, вкінці, замалу кількість перекладів атрибутивних значень іменників.

(Продовження буде)

Увага! *Увага!*

СТУДЕНТИ

Небувала досі нагода одержати безплатний побут впродовж кінця тижня (субота і неділя) на чудовій оселі Українського Народного Союзу

„СОЮЗІВКА"

ТРЕБА бути у віці між 16 і 28 роками життя.
ТРЕБА забезпечитися в УНСоюзі на протязі літніх місяців (липень, серпень, вересень) грамотою життьового забезпечення на суму щонайменше $3,000.
ТРЕБА згори заплатити однорічну вкладку.
ДОРОГИЙ СТУДЕНТЕ! НЕ ПРОГАВИ ДОБРОЇ НАГОДИ ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ В УНСОЮЗІ ТА ОТРИМАТИ ЗА ЦЕ БЕЗПЛАТНИЙ ВІКЕНД НА „СОЮЗІВЦІ", ДЕ МАТИМЕШ НАГОДУ ЗУСТРІТИ ДЕСЯТКИ МОЛОДИХ ТОВАРИШІВ І ЗАКЛЮЧИТИ З НИМИ ДРУЖБУ!

Український Народний Союз
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Tel.: (201) 451-2200, N.Y. Line (212) 227-5250-1

КОМАНДА 15-го ЗЛЕТУ ЮНАЦТВА І ДРУЖИННИКІВ СУМА — ОКРУГА ХОЛОДНИЙ ЯР біля ФІЛМОР, Н. Й.
повідомляє, що цьогорічний

ЗЛЕТ

відбудеться

в суботу, 12 і в неділю, 13 липня 1975 року

- У Злеті візьмуть організовану участь Осередки: Бофало, Рочестер, Албури і Сиракюзи.
- Цьогорічний Злет проходитиме під кличем „За Бога, за Україну — до перемоги" та відзначуватиме такі головні події з історії нашого народу: 200-ліття від зруйнування Запорозької Січі, 50-ліття від заснування СУМ-у в Україні, 25-ліття від смерти ген.-хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича.
- Члени Команди, вся услуга, Дружинники і Старше Юнацтво СУМА, учасники спортових змагань і кандидати до конкурсу знання прибувають в СУБОТУ перед початком Злету. Члени Команди повинні бути на оселі ВЖЕ О ГОД. 10-ій РАНО.
- В НЕДІЛЮ РАНО прибуває Молодше Юнацтво і Громадянство.

ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ЗЛЕТУ:

а) Субота, 12-го липня 1975 р.
12:00 год. — Відкриття Злету
12:30 — 4:30 — Спортові змагання і конкурс знання
4:30 — 5:00 — Підвечірок
5:00 — 7:00 — Продовження спорту і конкурсу
7:45 — 8:15 — Збірка, вечірний апель
8:30 — 9:30 — Сумівські вогні
9:30 — 12:00 ЗАБАВА для учасників Злету
1:00 — Нічна тиша

б) Неділя, 13-го липня 1975 р.
7:30 — 8:00 — Вставання, миття, порядкування
8:00 — 8:30 — Ранній Апель
8:30 — 9:00 — Снідання
9:00 — 10:30 — Реєстрація учасників Злету
10:30 — 11:45 — Закінчення конкурсу
12:00 — 1:00 — Служба Божа
1:00 — 2:00 — Обідова перерва
2:00 — 5:00 — Святочна програма, мистецькі пописи, проголошення висліду спорту і конкурсу
5:00 — Закриття Злету

ЧЕСТЬ УКРАЇНИ! ГОТОВ БОРОНИТИ!
КОМАНДА ЗЛЕТУ

3-го липня 1975 року

ЗБІРКА ДАРУ

Блаженнішому Патріярхові Кир Йосифові І

з нагоди Святого 1975 Року від Нюйоркської Громади
ЛИСТА ч. 2

Дол. 100.00 — Костик С. і Н.;
по 50.00 дол. — Вербовські І. і О., Кушнір М. і Р., Підгородецька Марія, Черники М. і О.;
по 25.00 дол. — Витанович Д., д-р Козак І. і У., Шипула С.;
по 20.00 дол. — Волошин О., інж. Гладкий О. і М., Звадюк А., Лопадчак Т. і А.;
15.00 дол. — Галайда С.;
по 10.00 дол. — Москва М., Назар О.
Замість квітів на св. могилу бл. п. А. КЛИМА зложили: Рудик А. і З. 20.00 дол., Савчинські В. і О. 20.00 дол., Качмарська О. 15.00 дол. та Гірняки О. і Т. 10.00 дол.

Дрібні датки та з відсотків в Кредитівці	56.00 дол.
Разом	$ 610.00
Листа ч. 1 (Свобода, ч. 82)	1,890.00
Всього	$2,500.00

Чека на 2,500.00 дол. враз з листою жертводавців передано Блаженнішому Патріярхові через Членів Управи Т-ва, котрі виїхали на Прощу до Риму.

При цьому повідомляємо, що конто ч. 6620 в Кред. „Самопоміч", 108 Друга Аве., в Ню Йорку дальше відкрите, де можна складати жертви Дару впродовж цілого Святого 1975 Року.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ НАША ЩИРА ПОДЯКА!

За Управу Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви в Ню Йорку:
Яр. Щербанюк, голова Яр. Пастушенко, фін. реф.

Д-Р ФУТЕЙ ЗМАГАЄТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тимуть 18 років, або більше, братимуть участь у виборах та чи всі управнені до голосування віддадуть свої голоси на свого українського кандидата...

Друге з цих двох питань ставимо тільки з правно-теоретичних міркувань (щоб вичерпати повноту проблеми). Практично беручи, ми не уявляємо, щоб будь-хто з українців Парми — будь він демократ, чи республіканець — не віддав свого голосу на свого кандидата. Ніякий „рахунок сил і виглядів на перемогу" тут не стоятиме вище почуття української спільноти та її життьових інтересів! Так само нема в такому випадку місця на особисті симпатії чи антипатії, сантименти й ресантименти. Українці голосують на українця. Далеко більший клопіт із масою тих українців, які для якогось „чистого спокою" взагалі не завдають собі труду зареєструватися у виборчому уряді, в день виборів іти й голосувати.

На щастя, це не тільки українська „слабість". Федеральне бюро перепису населення підрахувало, що 1974 року понад 50 мільйонів громадян не брали участи в виборах, чи не зареєструвалися до участи в них.

В такому випадку ледве чи буде перебільшенням сказати, що голоси всіх українців Парми — при дотеперішній байдужості інших — могли б без будь-якої допомоги з-зовні запевнити перемогу д-ра Б. Футея. Але для цього вимагається, щоб усі незареєстровані дотепер українці, включно з тими, що матимуть 18 років аж у день виборів (чи раніш) пішли з метрикою й зареєструвалися в Board of Elections, 2400 Payne Ave. Cleveland, 44114, або в Parma City Hall, чи в місцевих бібліотеках Парми — а в день виборів, щоб відбули прогулянку до свого виборчого льокалю й віддали свій голос на свого кандидата. В цьому змислі хай не здивуються українці Парми, що їхні доми відвідають співробітники д-ра Футея. Реєструватися можна не пізніше, як місяць перед датою виборів.

Очевидно, що — крім своєї української бази д-р Футей пильно працює над справами, які повинні принести йому теж помітну кількість етнічно неукраїнських, а партійно нереспубліканських голосів. До таких справ належить покладення на виборчу листу питання власного чартеру Парми, заповіджена д-ром Футеєм перевірка дотеперішньої податкової системи (з метою „позатикати" всі діри, крізь які висмикуються ошуканці), поліквідувати всі зайві посади бюрократії, засягати думки населення в щомісячних сходинах з управою міста й інше. Коли до цього додати апартійність республіканця Футея, то це й є ті справи, на яких, як виявило опитування населення в окремому 80-сторінковому виданні „Парма Пост", під моттом „Правд ов Парма (Горді з Парми)", з 21-го червня 1975 — так дуже залежить мешканцям цього „міста з найшвидшим ростом в Америці". (Це видання появилося у зв'язку з „Фестивалем 75", у якому беруть участь і українці).

Зокрема завзято працює д-р Футей у створеному комітеті „Ситізенс фо Говмрул" (Громадяни за самоуправу), збираючи підписи за покладення чартеру для рішення виборців. У цьому комітеті працюють люди з обидвох партій, між іншими, теж перепалий кандидат на мейора з тількищо відбутих правиборів демократичної партії — Кеннет Кучма. Згадуване опитування виявило, що 57 відсотків населення до 30-го року життя й 71 відсоток старших хоче чартеру. А це значить, що зовсім голіруч д-р Футей до виборів не стає — хоч його зброя не з матеріяльного світу засобів, як у суперника.

В „УКРАЇНСЬКІЙ БРАЗИЛІЇ"

(Продовження з 1-ої стор.)

конатися, чи ми і вони такі, якими ми себе взаємно уявляли. Як згодом признаються наші співрозмовниці, вони очікували зустріти в моїй особі високу зростом, строгу, недоступну особу, але, на їх здивування, було усе якраз навпаки.

Дещо заторкуємо наші ділові справи, проте ближче їх обговорення лишаємо на пізніше, — після Великодня.

Хоча як приємно в товаристві нових знайомих, але втома довгою подорожею і кілька недоспаних ночей перемагає, і не можна цього приховати, тож нам треба було попрощатися з нашими милими друзями та відпочити, щоб набрати свіжих сил до нелегких „піонерських" подорожей в „інтеріор" Парани та Санта Катаріни, там відвідати далекі поселення, де ще не ступали ноги українських гостей з-поза Бразилії.

Фізична і психічна перевтома не дали належно відпочити До цього хотілося побачити. До цього хотілося побачів. Крім цього відразу в суботу була важлива стипендійна справа для полагодження, а також відвідала нас родина українських промисловців п-ва Байлаків, які запросили нас на привітальне на великоднє прийняття в їхньому колі після Воскресної Утрені й Служби Божої.

Воскресна Утреня і Служба Божа відправлялись у Велику Суботу увечорі. Церква була повна людей, гарно співав хор, підсилений добрими голосами катехиток. Раптова злива саме після відправи перешкодила церковному обходові та примусила людей дослівно втікати з-під церкви, так що не було нагоди багато кого побачити.

На великоднє снідання нас запросили катехитки. Отець Сергій Красняк поблагословив сніди, привітав щирою промовою нас, гостей з Америки, яким припало святкувати Великдень у Бразилії. При цім згадав з вдячністю Союз Українок Америки та на наші руки склав великодні побажання членкам організації та всім, що допомагають молоді в Бразилії. Після відспівання Христос Воскрес всі споживали їду, приготовану студентками - катехитками, головно Кекилією Дацюк, попивали „агва тоніка" (гірка вода з хініною) та американську кока-колю. На закінчення обов'язково чорна кава „кафезіня", без якої тут не можна обійтися і всюди вас нею частують. До речі, кава і „кафезіня" тут дуже смачні і хочеться їх пити без кінця. Цікаво, що в Бразилії господиня, частуючи кавою, сама насипає цукор до чашки гостям, і то дуже багато, а відтак наливає каву

(Продовження буде)

НОВЕ ЧИСЛО „СЛОВА НА СТОРОЖІ"

Вінніпег (ТПРМ). — Тут у виданнях Т-ва Плекання Рідної Мови вийшло друком 12-те з черги число „Слова на сторожі", органу присвяченого плеканню й зберіганню української мови й культури в діяспорі.

НА ОСЕЛІ СУМА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Луїс Резник та Юджін Гавк.

Перед концертом конгресмен Фиш виголосив коротку промову, в якій з'ясував його недавну поїздку з іншими конгресменами до Совєтського Союзу та їхні старання інтервеніювати в обороні Валентина Мороза і Леоніда Плюща.

Промовляли також: стейтовий сенатор Мейсон і п. Гавк. Від американських приятелів АБН склав привіт д-р Іван Дочер.

Промову по-англійськи, беручи до уваги неукраїнських учасників, виголосив Ігор Длябога.

У мистецькій програмі виступили: дівочий ансамбль „Жайворонки" з осередку СУМА в Ню Йорку під диригентурою проф. Льва Стругацького, капеля бандуристів кол. вояків 1-ої Дивізії Української Національної Армії, станиця Ірвінгтон, під дир. Осипа Головацького і мистецьким керівництвом Володимира Юркевича.

Рецитувала Ольга Шкафаровська з Йонкерсу. Майстром церемонії був інж. Михайло Бурчак.

Увага! Увага!

ВАКАЦІЙНИЙ КУРС ГРИ НА БАНДУРІ

на оселі „Верховина" в Глен Спей

„ВЕРХОВИНА" — Українська Культурна Фундація в Глен Спей, Н. Й. і Школа Кобзарського Мистецтва під проводом о. Пастухова-Кілдзерявого організують тритижневий вакаційний

КУРС ГРИ НА БАНДУРІ ДЛЯ ДІТЕЙ

від 11 до 30 серпня 1975, на оселі „Верховині" в Глен Спей, Н. Й.

- Оплата за повне удержання і курс коштує тижнево 75.00 дол. від кожної дитини. Побажано, щоб курсанти мали свої бандури. Хто не матиме бандури, буде вчитися грати на позиченій.
- Зголошувати дітей із зазначенням, чи мають бандури, чи ні на адресу:
"Verkhovyna" UBOC, Glen Spey, N.Y. 12737
Tel.: (914) 856-1323
або телефонувати до
о. Сергія Пастухова-Кілдзерявого: (212) 658-7449.

Директор „Верховини" — Н. Харина
Директор Школи — о. С. Пастухів-Кілдзерявий

Замість квітів на свіжу могилу
СЛ. П.
проф. д-ра Василя Стецюка
складаємо разом з висловами щирого співчуття, по утраті одного з кращих наших науковців, уродженця славної Збаражчини
суму 25.00 долярів
на цілі НТШ в ЗСА.
Ком. Регіональних Видань
Об'єднання Українців Збаражчан в Канаді.
П. Кондзьолка, голова О. Задойко, секретар

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. Івана Кузича-Березовського
складає на цілі НТШ в ЗСА
суму 15.00 долярів
Бруклин, Н. Й. інж. Юліян КОЗЯК

Замість квітів на свіжу могилу Друга
сл. п. Богдана Мусія
складає на цілі НТШ в ЗСА
суму 10.00 долярів
Бріджпорт, Конн. Адв. Степан ВОЛЯНСЬКИЙ

У глибокому смутку повідомляємо наших Рідних, Земляків та Знайомих, що 6-го липня 1975 року упокоїлася в Бозі, наша Дорога, Незабутня
ДРУЖИНА, МАМА і БАБУСЯ

бл. п.
ОЛЬГА ЯНОВСЬКА

ПАНАХИДА відбудеться в середу, 9-го липня 1975 року о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Вашовіч на Бейті і Аделай Аве. у Трентоні, Н. Дж.

ПОХОРОН відбудеться у четвер, 10-го липня 1975 року о год. 10-ій ранку в церкві-пам'ятнику св. Андрея у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
муж — ІВАН
син — ВІКТОР з дружиною МАРИНОЮ
доньки: ВАЛЕНТИНА
НАДЯ з мужем ІВАНОМ
та внуки: ЮРІЙ, МИКОЛА, МАРКО, БРУНО та внучка ЛІЛЯ
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в суботу, 5-го липня 1975 р. в Патерсоні, Н. Дж., упокоївся в Бозі, після довгої недуги, наш Найдорожчий ТАТО, ДІДО, БРАТ

бл. п.
ІВАН СОЛОМАХА

народж. в с. Тубільці біля Києва, Україна, проживши 56 років.

ПОХОРОН — у вівторок, 8-го липня 1975 р. з похоронного заведення Labash Funeral Home до Української Православної Церкви св. Вознесіння, а опісля на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
доньки: СВІТЛЯНА ДЖАФА з чоловіком ДАВИДОМ
ЛЕОНІЛЯ і ГАННА
внуки: КАСАНДРА ДЖАФА
ГРИГОРІЙ СОЛОМАХА
брат — СЕРГІЙ в Україні
та близька і дальша Родина

В глибокому смутку повідомляємо Членів і Симпатиків СВУ та все Українське Громадянство, що дня 27-го червня 1975 року, після довгої і тяжкої недуги, на 72-му році життя помер у ЗСА

ІНЖ. ДЕМ'ЯН ЯРКО

голова Головної Управи відновленої на чужині Спілки Визволення України.

Покійний народився на Київщині. Знаючи з власного досвіду та пережиття підсовєтську дійсність, Його діяльність на добро українського народу була завжди скерована проти російського кольоніялізму та всякої форми т. зв. комунізму.

З Його смертю Спілка Визволення України втратила здібного організатора й провідника — безкомпромісового самостійника.

Поховано Покійного 1-го липня 1975 року на Українському Православному Цвинтарі в Аллентавні (Пенсильванія). Похорон відбувся з церкви Пречистої Діви Марії (УПЦА) в Аллентавні. Панахиду служив настоятель церкви о. прот. Василь Чекалюк.

Від Спілки Визволення України проводили Покійного на Вічний Спочинок п. п. В. Коваль, О. Нічка і О. Калиник.

Горем прибитій дружині Ганні, синові Володимирові з родиною і доньці Людмилі з дітьми, висловлюємо наше глибоке співчуття.

Хай американська земля буде Йому легкою!

ПРЕЗИДІЯ СР. СВУ
ГОЛОВНА УПРАВА СВУ
КУ СВУ в ЗСА

СУБОТА, 12-го, НЕДІЛЯ, 13-го і ПОНЕДІЛОК, 14-го ЛИПНЯ 1975 р., у КЕРГОНКСОНІ, Н. Й., поблизу „СОЮЗІВКИ", у САДИБІ СОТН. ПЕТРА ВОЙНОВСЬКОГО — відбудеться

ВШАНУВАННЯ ПОЛЯГЛИХ БОЄВИКІВ ОУН І ВОЇНІВ БУКОВИНСЬКОГО КУРЕНЯ

Субота, 12-го липня 1975 р.

Год. 10:00 ранку — ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКОВЦІ-ПАМ'ЯТНИКА, очолить Преосвященніший Митрополит МСТИСЛАВ в сослуженні довколишнього Духовенства; співатиме хор УПЦеркви з Мейплвуду, Н. Дж., під диригентурою Петра Шкварка.

Год. 2:30 по пол. — АКАДЕМІЯ у залі „Веселки" на „Союзівці".

Участь беруть: Святочне слово виголосить Микола Вігун; Дарія Гординська-Каранович, піяно; Тамара Лихолай, сольоспів; Оля Білозор-Цегельська, рецитація; Рафаїл Венке, скрипка; Михайло Шкварко, сольоспів; Квартет Бандуристів з Нюарку, Н. Дж. під керівництвом Володимира Юркевича.

Неділя, 13-го липня 1975 р.

Год. 10:00 ранку — СЛУЖБА БОЖА в Церковці та ПАНАХИДА за поляглих Друзів.

Год. 2:30 по пол. — БЕНКЕТ в залі „Веселка" на „Союзівці" з участю Ганни Шерей, сольоспів; Михайла Шкварка, сольоспів; Марта Глібка-Самійленко, піяно.

Понеділок, 14-го липня 1975 р.

Год. 10:00 ранку — ПАНАХИДА за спочилих на еміграції Буковинців.

Год. 1:00 по пол. — БУКОВИНСЬКА СТРІЧА на „Союзівці".

Д-р Лука Луців:

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ

Ціна: $1.20

Замовляти:

SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Дорогі Батьки! Чи Ви вже записали свою дитину до народної Української Школи св. Юра, чи Академії св. Юра в Ню Йорку. Зробіть це негайно. Українська школа це запорука для наших дітей.
Телефонуйте в цій справі до Парохії св. Юра на 7-ій вулиці в Ню Йорку. **Тел.: (212) 674-1615**

ЧИ ВАША ДИТИНА ХОДИТЬ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЧКИ? ЗВЕРНІТЬСЯ У ЦІЙ СПРАВІ ДО ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТКИ ВІДДІЛУ СУА, ЩО Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ.

Неділя, 13-го липня 1975 року Глен Спей, Н. Й.

АВТОБУС до Глен Спей (якщо буде відповідна кількість бажаних), від'їде в неділю, 13 липня, о год. 8-ій ранку з УНДому, 2-га Авеню і 9-та вул. в Ню Йорку. Квитки на автобус треба набувати заздалегідь до 7-го липня 1975 р. в Українській Православній Федеральній Кредитівці, 804 Схід 9-та вул., Ню Йорк. (212) [illegible].

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. АПП. ПЕТРА І ПАВЛА в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й. — запрошує Парафіян та Українське Громадянство на

ХРАМОВЕ СВЯТО

УРОЧИСТА СЛУЖБА БОЖА • год. 11-ій ранку

Після Служби Божої —

ПІКНІК

на Оселі Українського Робітничого Союзу

„Верховина"

Смачні страви • Напитки • Виграші • Багато різних несподіванок •
[illegible] призначений на побудову церкви св. апп. Петра і Павла.

Матура в „Рідній Школі" в Ню Гейвені

Коли велика хвиля нової еміґрації прибула до берегів землі Вашінґтону, закипіло нове життя по давніх українських осередках, де національне і релігійне життя скупчувалось довкола українських церков. Парохи, що доцінювали вагу і вартість нового елементу, були чи не першими, щоб дати пристановище і забезпечити екзистенцію нової еміґрації. Тоді у Філядельфії енерґійно працював ЗУДАК, в Стемфорді проводив свою працю Католицький Комітет для біженців, щоб якнайвидатніше допомагати новоприбулим.

Підписаний, що від 1947 р. працював в Українськім Католицькім Комітеті, добре тямить, коли то о. Антін Борса, парох Ню Гейвену, входив до канцелярії, і казав: „Давайте мені, яких маєте „скитальців", я їх забираю до себе!" І не диво, що Нюгейвенська парохія через рік потроїлась, й за його невпинним старанням, закипіло життя в парохії. Першою справою було зорганізування для дітей Школи Українознавства, відтак церковного хору, та мистецької театральної групи. Полковник Матвіїв-Мельник, став серцем громади, і організатором цих підприємств. Постала „Рідна Школа", що, як показують знімки з альбому проф. В. Фісаловича, начислювала до двісті учнів. Коли о. А. Борса перейшов до Ню Джерзі, продовжував цю працю о. Степан Чомко, збудувавши нову церкву і простору школу. Після нього бів о. Іван Стах, а коли його перенесено до Йонкерсу, прибув о. Мирослав Мищишин. Управителями школи були п-і Матла, та по ній Е. Матвієнко, а викладали у вищих клясах „Рідної Школи" професори: В. Фісалович, д-р Василь Лев, М. Борисюк, д-р Константин Матвієнко, д-р Василь Луців від 1950 р., в яких навчання закінчувалось кінцевими іспитами з предметів українознавства, що й на сьогодні окреслюється словом матура.

Цього року до іспитів приступило шість кандидатів: Дарія Марків, Орися Ганушевська, Анна Садівська, Віра Троян Стефан Стабун, Маруся Яхницька. Письмові іспити переведено 6 і 13-го червня, а усний іспит відбувся 14-го червня. На підставі письмових іспитів з літератури та історії, допущено всіх шістьох кандидатів до усних іспитів. Іспитова комісія: голова — о. Мирослав Мищишин, заступник — професор Іван Телюк, що іспитував з історії, члени: проф. Мирослав Борисюк, що іспитував з літератури і граматики, проф. Володимир Фісалович, — з географії, та дир. Евстахія Матвієнко, що іспитувала з культури. Від Управи Школи був присутнім д-р Омелян Лодинський — голова, та д-р Іван Квзик, як представник Батьківського комітету. По майже двогодинній перевірці, де кандидати виказували своє знання з цих предметів, Іспитова комісія признала такі висліди: дуже добрий — Віра Троян, Дарка Марків, Маруся Яхницька, Орися Ганушевська, з добрим — Анна Садівська та Стефан Стубан. Іспитова комісія, в заключному слові о. М. Мищишина, ствердила, що кандидати вив'язались із поставлених їм питань надзвичайно вміло, що доказує їх пильну участь у відвідуванні школи й серйозну поставу та посвяту у засвоєнні знань із українознавства. По матурі відбулось спільне прийняття, уладжене матерями кандидатів, на якому від батьків промовляв д-р О. Лодинський, а від студентів Віра Троян, дякуючи за труди і старання у їх вишколі батькам, учителям і управі. В неділю, 15-го червня, по другій Богослужбі, відбулося закінчення шкільного року. Студентам видано свідоцтва Шкільної Ради, а матуристи одержали довідки за підписами Іспитової комісії, від дієцезального шкільництва. Окремо признано нагороди в книжках всім матуристам за пильність, а визначні учні: Віра Троян одержала грошову нагороду від Українського Народного Союзу, Відділ в Ню Гейвені, що її вручив д-р Михайло Снігурович, та Дарка Марків, від Союзу Українок, Відділ 106 в Ню Гейвені. Ця матура відбулась в двадцять шосте існування школи, і є шістьнадцята з черги, що враховує п'ятдесят один матуристів.

М. Борисюк

Проща парохії Успення Пречистої Діви Марії у Ст. Люїсі

Дня 18-го травня в „Аур Леді ов Снов Шрайн" в Белвичі, Іллиной, понад 1.200 людей взяло участь в торжественній Службі Божій, яку відправив Владика Ярослав Габро в сослуженню о. монсеньйора Гельріґеля, о. Лазара і о. пароха Корчинського з участю о. шамбеляна Білинського. Місцевий єпископ Альберт Заровесті мав почесне місце при престолі. До Служби Божої співав парохіяльний хор під керівництвом інженера І. Гемлика.

Головну проповідь відповідну до неділі Зіслання Святого Духа виголосив 83-літній о. монсеньйор Мартин Гельріґель із Ст. Люїсу. Проповідник теж розповів про св. священомученика Йосафата Кунцевича, його життя та історію його мощів. Монсеньйор цікавився св. Йосафатом довший час. Коли 1949 р. був у Відні, відвідав церкву св. Варвари, де переховувалися мощі св. Йосафата. Заходом о. Ґерліґеля, мощі перевіз американський військовий пілот до Ватикану, їх зберігаючи. У вдячності парох св. Варвари подарував мощі св. Йосафата отцеві. Приїхавши до Ст. Люїсу, зроблено патерицю за східнім звичаєм, до якої поклали мощі святого. Ця патериця була найбільшим скарбом отця проповідника. Понад 50 років — друг парохії Успення Пречистої Діви Марії в Ст. Люїсі, отець монсіньйор Гельріґель подарував патерицю цій парохії. Перервавши проповідь, отець велів подати собі патериці яку із зворушенням вручив пароxові о. Корчинському. А потім він закликав стійко триматися українського обряду й бажав з'єднання Української Церкви у світі та її відновлення згідно з декретом для Східніх Церков ІІ-го Ватиканського Собору.

Преосвященний Владика Ярослав Габро промовляв по-українськи й по-англійськи. В першу чергу Владика подякував за неоцінений скарб — мощі, які подарував о. монс. Гельріґель українській церкві в Ст. Люїсі. Владика підкреслив конечність вдержання свого обряду та етнічних вартостей.

Відправа закінчилася відспіванням „Многолітствія" та апостольським благословенням Владикою. Відтак відбулося прийняття.

Проща була дуже великою подією в житті парохії Успення Пречистої Діви Марії в Ст. Люїсі. Ще в 50-их роках вона величалася парохіянами, що заповнювали її велику церкву по береги, а в торжества навіть в пивниці й надворі стояли вірні. Проте, більшість парохіян засимілювалися і пішли до латинської церкви. Сьогодні, тому що в неділі приходять 60-80 осіб, переважно люди старшого віку, зорганізовано прощу, яка притягнула багато давніх парохіян. Присутність Владики Ярослава була важливою для людей, які хочуть щоб хтось ними цікавився. Також будуюча була проповідь і дарунок о. монс. Гельріґеля і парохія плянує це використати у своїм відновленню.

З нагоди прощі парохія в Ст. Люїсі видала три інформативні брошурки: „Українська Католицька Церква", „Переслідування Української Католицької Церкви", та етнічну брошурку „Стріньте українців". Прощу, яку заініціював Петро Гудима, уродженець і довголітній член парохії, була вдалою завдяки співпраці Церковного комітету, Т-ва Святого Імени, Сестрицтва Пречистої Діви Марії, Сестрицтва Пресвятого Серця Христового та Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви в Ст. Люїсі.

Р. Гайда

СПОРТ

УКРАЇНСЬКІ МОЛОДЕЧІ, СТУДЕНТСЬКІ І СПОРТОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДБУЛИ IV СПОРТОВІ ІГРИЩА

Елленвілл, Н.Й. 21-22 червня 1975 р. — Вчетверте в історії Спортових Ігрищ Українських Центральних Молодечих Студентських і Спортових Організацій при Українському Конгресовому Комітеті Америки, українська молодь прибула масово на цьогорічні Ігрища, що їх успішно перевело УСТ „Чорноморська Січ" Нюарк. Близько 300 активних спортовок і спортовців, які репрезентували: СУМА, Пласт, УСТ „Чорноморська Січ", УСО „Тризуб" Філядельфія, УСК Ню Йорк, „Скала" Гартфорд, вщерть заповнили спортові площі тієї розлогої оселі СУМА де на протязі двох днів, при чудовій погоді, завзято змагалися за першенства і нагороди цих популярних Ігрищ. В рамках спортової програми в суботу перед вечором відбулися надзвичайні змагання копаного м'яча дружин збірних „олдбоїв" СТ „Україна" Торонто — У-АСТ" Рочестер з УСТ „Ч. Січ" — УСО „Тризуб" Філя.

Цьогорічні Ігрища присвячено 60 Річчю Українських Січових Стрільців, 25-ти Річчю геройської смерти сл. пам. ген. Тараса Чупринки і 25-ти Річчю УСО „Тризуб" Філядельфія. Згідно з традицією святкове відкриття Ігрищ відбулося на головній площі, де організовано — на чолі із проводом — з своїми прапорами і транспарентами вмашерували учасники змагань. Церемонію відкриття до піднесення прапорів проводив командант, Ярослав Петрик (СУМА) а відтак ведення перебрав голова проводу Ігрищ — Мирон Стебельський „Ч. Січ". По відчитанню головним писарем — д-ром І. Гурином („Ч. Січ") програми Ігрищ та коротких виступів з привітами: пп. Козака від УСО „Тризуб", Відика від КПС, Шміґля від гол. Управи СУМА і проф. д-ра Е. Жарського відбулася дефіляда учасників перед Проводом, визначними гостями і глядачами. Після тієї останньої точки відкриття розпочалися на двох футбольних площах і 3-ох відбиванкових кортах змагання дружин-учасниць.

КОПАНИЙ М'ЯЧ

В змаганнях Ігрищ взяло участь 12 дружин, що виступали в 3-ох вікових групах: новацькій, учнівській і сеньйорів. Крім цього змагалися теж „сімкові" дружини в таких же вікових групах. Судйовали офіційні судді Американської Футбольної Асоціяції: Леонід Гребінка і В. Бакун, як теж сам провідник турніру Ігрищ — Є. Чижович. Змагання проходили круговою системою, кожний з кожним, у висліді яких дружини зайняли такі місця:

НОВАЦЬКА ГРУПА ДО 13-ТИ РОКІВ

СК СУМА „Крилаті" Йонкерс, Н. Й.
УСО „Тризуб" Філядельфія
УСТ „Ч. Січ" Нюарк

УЧНІВСЬКА ГРУПА 13 - 16 РОКІВ

СК СУМА „Крилаті" Йонкерс, Н. Й.
УСО „Тризуб" Філядельфія
УСТ „Ч. Січ" Нюарк

СЕНЬЙОРИ ПОНАД 18 РОКІВ

УСТ „Ч. Січ" Нюарк
СК СУМА „Крилаті" Йонкерс, Н. Й.
УСО „Тризуб" Філядельфія
СК СУМА Сиракюзи

Після закінчення турніру, як і в попередніх Ігрищах, „Ч. Січ" і „Крилаті" здобули однакову кількість точок і відношення воріт, отже будуть змушені відбути рішальну за першенство Ігрищ-зустріч.

СІМКОВИЙ ТУРНІР НОВАЦЬКА ГРУПА

УСТ „Ч. Січ" Нюарк
УСО „Тризуб" Філядельфія
СК СУМА „Крилаті" Йонкерс, Н. Й.

УЧНІВСЬКА ГРУПА

УСО „Тризуб" і „Крилаті"
УСТ „Ч. Січ" Нюарк

СЕНЬЙОРИ

Пласт „Чорноморці"
УСО „Тризуб"

ВІДБИВАНКА

У відбиванковому турнірі взяло участь усіх 19 дружин, які змагалися в двох вікових групах, жіночої і чоловічої - дивізій. Змаганнями, що проходили на початку круговою системою і фіналами проводили судді: пп. Рівера, Круґер, Домарадз Сорочко, Ярош, Федаш, О. Напора, О. Твердовський і сам провідник відбиванкового Турніру Ігрищ — інж. А. Лапичак.

ЮНАЧКИ

У цій групі виступало 4-ри дружини: СУМА Ірвінґтон, УСТ „Ч. Січ", СУМА Ню Йорк і СУМА Сиракюзи. Звання першунок здобули юначки СУМА Ірвінґтон, друге місце УСТ „Ч. Січ"

ЖІНКИ

Пласт Пассейк
УСТ „Ч. Січ" Нюарк
СУМА Ню Йорк

ЮНАКИ

У групі юнаків виступало 4-ри дружини: УСТ „Ч. Січ", СУМА Гартфорд, СУМА Ню Йорк і СУМА „Крилаті" Йонкерс. Звання першунів здобули чемпіони УСЦАК і стейтів Ню Джерзі і Ню Йорку, юнаки УСТ „Ч. Січ", друге місце сильна дружина СУМА Гартфорд.

ЧОЛОВІКИ

В цій групі змагалися, усіх 8 дружин, які після закінчення гор, кожний — з кожним, зайняли такі місця:

1. УСТ „Ч. Січ" Нюарк
2. „Скала" Гартфорд
3. СУМА Ню Йорк
4. СУМА Детройт
5. Пласт Пассейк
6. СК СУМА „Крилаті" А
7. УСК Ню Йорк
8. СК СУМА „Крилаті" Б

До фінальної гри дійшли „Ч. Січ і „Скала" Гартфорд, в якому перемогу здобула звання першуна Ігрищ „Ч. Січ".

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

ЮНАЧКИ

Штафета 4 X 100:
1. Пласт Ню Йорк 1 ; 03
2. УСТ „Ч. Січ" Нюарк 1 : 035.

ЮНАКИ

1. Пласт Джерзі Сіті 54.2
2. Пласт Ню Йорк 54.4
3. СК СУМА „Крилаті" 1:03.5.

ЧОЛОВІКИ

Штафета 4 X 400
Збірна Джерзі Сіті 4 : 26.5

ЖІНКИ

Пласт Пассейк 6:22.5

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ (Чоловіки і Юнаки)

1. Пласт Дж. Сіті 7:19.8
2. Пласт Сиракюзи 8:09.4
3. Пласт Дж. Сіті 8:32.1

ЖІНКИ І ЮНАЧКИ

1. СК СУМА „Крилаті" — 9:37.4
2. УСТ „Ч. Січ" 9:40.4
3. СК СУМА „Крилаті" — 11:05

Легко - атлетичною програмою проводив Любомир Білик (Пласт), з добірними своїми суддями. Після закінчення гор окремих ділянок, відбувалися церемонії вручування нагород переможним дружинам — Трофеї і переможцям в легкій атлетиці — медалі. Три найбільші Трофеї для першунів жіночої, чоловічої відбиванки і футбольній дружині сеньйорів зафундували кол. вояки УПА з Йонкерсу, Н.Й. В загальному цьогорічні Спортові Ігрища пройшли досить цікаво і успішно. Солідна підготова Проводу Ігрищ, щира і надзвичайно дружня співпраця Управи оселі СУМА і чудова погода в найбільшій мірі спричинилися до цього. Про малі недотягнення, головно в переведенні відбиванкового турніру, що спричинили дві дружини, які приїхали на Ігрища без попередніх зголошень (прийшлося переробляти цілий календар турніру) згадуємо для цього, щоб в майбутньому не повторяти, подібної помилки. Дати зголошень повинні зобов'язувати усіх учасників Ігрищ. Приємно, що між нашою молоддю поширюється свідомість про значення спорту, що рух — це здоров'я і довголіття, що рух — це життя. Масова участь в цих Ігрищах, як і ряді інших на протязі року, є цього доказом.

О. Твардовський

ТАРЗАН, Ч. 7328 Знайомий звук!

WITH ONE EYE ON CAPT. BILSKI AND ANOTHER ON AN EVER-BRIGHTENING SKY, TARZAN LAYS ASIDE AN ANCIENT WEAPON...
...AND TURNS TO A MODERN DEVICE...
...THEN, OVER THE DIN OF HYSTERIA NEARBY, COMES A FAMILIAR SOUND...GEN. YEATS' HELICOPTER!

Стежачи за капітаном Більським і в той самий час приглядаючись всеяснішому небу, Тарзан відкладає старовинну зброю...

...І бере в руки модерний апарат...

...Тоді, понад гістеричний крик тубільців, прозвучав знайомий звук — гелікоптер генерала Їтса!